

B A J A

vegyes tartalmu hetiközlöny.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	5 frt.	kr.
Fél évre	2	50
Negyed évre	1	30
Néptantóknak egész évre	4	
Egyes szám ára	10	

Hirdetési díjak:

Háromhasas petít sor	8 kr.
Nyiltérben sorokint	15
Bélyeg minden beiktatásért	30

Szerkesztői Iroda,

hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
Hajnalig utca, régi posta épület.
 Levelek csak bérmentesen fogadtattak el. Köziratok nem adának vissza.

Kiadóhivatal:

Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalban — N. k. a. s. l. e. j. o. könyvnyomdájában — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)

Felhívás.

A harc, mely hazánk déli határain foly, s melyről azt hívők, hogy csak kirándulás lesz, valódi háborúnak mérveit kezdi feltüntetni: az eddig mozgósítottak száma a 150 ezert meghaladja; hadseregünk hírnevéhez méltóan győzelemről győzelemre megy, de a diadal sok drága konfirvére került és fog még kerülni.

Országszerte megindult a mozgalom a háború által okozott gyászos sebeknek enyhítésére; itt jótékony női kezek t épést készítenek derék katonáink sebelinek bekötésére, ott kegyes adományokat gyűjtenek a gyúmoloktól megfosztott honvadászt családok s a gyászos árvaságra jutott özvegyek és árvák segélyezésére: ne maradjunk mi se hátra hisz túlnak is számokat elszórtott a harci síp, hisz barátaink, testvéreink is vérzenek a harcban s hagyják itthon gyámol és támasz nélküli családokat; készítsünk mi is enyhítő tétést sebekre gyűjtésünk mi is az itthon árván maradtak számára, kik közül némelyiknek megévő kenyere sincs.

A közügy érdekében vegye a városi tanács az összes gyűjtések ügyét kezébe, küldjön ki egy bizottságot, mely a kegyes adományokat átvegye s azok pénzbeli részét első sorban a mozgósítás folytán nyomorra vagy épen árvaságra jutott helybelieknek juttassa a tétéseket pedig az országos bizottsághoz küldje. — A helybeli négyezetek ismert jótékonyága, a minden szép és nemesért lelkesítő ifjúság, szóval mindenki, ugy egyeték mint egyesek karolják fel e nemes emberbaráti ügyet: mert nincs a szívnem nemesebb, tisztább és magasabb érzelme, mely közelebb vinne az istenhez, s hasonlólv

tenne az anygalokhoz, mint a részvét; s nincsen nemesebb ösztön mint a jótékonyosság!

Dr. Margalits Ede.

szerkesztő.

A Budapest-Zimonyi vaspálya.

E nagy fontosságú ügyben az „Ujvidek“ érdekes cikksorozatokat közöl, melyet főbb vonásai-ban jelezni kötelességünk.

E kérdés azon országos fontosságú ügyek egyike, melyekkel megyénk érdekei elválaszthatatlannal össze vannak kötve.

Ez úgy a jövő országgyűlés folyama alatt kerül megoldásra, s attól lehet tartani, hogy kedvezőtlenül fog elintéztetni mert már is irányadó körökben a budapest-zimonyi vaspálya helyett, a kikinda-pancsovai szárnyvonal kiépítését tervezgetik: most kell tehát ez ügyben felszólalni míg nem késő; tanulmányozzák e kérdést már most behatóan és lelkiismeretesen megyénk országos képviselői, hogy annak idején szabatosan hozzá szólhassanak, mert szembetűnő, hogy megyénk érdekei különben halálos döfést fognak szenvedni; tegeyenek meg mindent a mit csak tehetnek, használják fel ez irányban tehetségüket úgy mint személyes befolyásukat.

De a budapest-zimonyi vonal, reánk nézve nemcsak kívánatos, hanem általában jogosultabb mint a kikinda-pancsovai.

I. Akár Stambul, akár Saloniki a kiépítendő pálya iránypontja, kétséget nem szenved, hogy a budapest-zimonyi vonal a legegyszerűsebb és legrövidebb, és mentál rövidebb a vasút. annál kevesebbe kerül s annál gyorsabb és olcsóbb rajta s szállítás.

Vannak a kik mondják, hogy a vonal rövidsége nem döntő, mert a vasútnak a népesebb városok mellett kell vezetettetni — erre azt válaszoljuk, hogy mai napig a vasutak teremtik a népes városokat.

2) A budapest-zimonyi vasút mellett szólnak a Duna-Tisza közének terepviszonyai is, mert ezek legkedvezőbbek vasút építésére.

Mert míg a Dunántúl hegyes völgyes átvágás és áthidalás folytán a pálya mértőföldenkint 8—900,000 frba kerülne; az arádványos Torontál megyében is mértőföldenkint 6—700,000 frtnyi beruházást igényelne — addig a Duna-Tisza között a befektetés szükséglete mértőföldenkint alig haladná meg a 4—500,000 frtot.

Magyarország kivitelei kereskedelmének felvirágosását keletről várjuk, ezt egy szárnyvonala bizoni — mert a kikinda-pancsovai vonal csak szárnyvonal volna — nevétséges: nekünk keletre oly vasúti összeköttetésre van szükségünk mely a viláfgalognak után nyitni képes.

Azután a kikinda-pancsovai vonal csakhamar a növekedő forgalom folytán új vágánypár kiépítését igényelné, nemcsak e vonalon hanem Budapesttől kezdve!

A Budapest-pancsovai vonal mintegy 12—16 mértőfölddel volna hosszabb, a Budapest-Zimonyinál, s így minden árut mintegy 20%-kal drágábban kellene szállítania, hogy a vasút kiadásai, költségei fedezhetők legyenek; eme körülmény hamar leszállítaná a forgalmat a vonalom s magát a szárnyvonalat is talán csak óriási áldozatok árán lehetne tartatani s volna ismét egy subventionált vasúttal több.

A nagyérdemű s avatott tollból folyó tanulmány kivonatos közlését folytatni fogjuk.

A »Baja« tárcája.

ÉDES HAZÁM

Édes hazám! miéd a hű arczodon,
Mért nem dobog a te szíved szabadon;
Lelkéd szárnyán micsoda sok terie van,
Hogy ne tudjon fölépogni vidórua?!

Édes hazám! van még elég hű fiad,
Hogy ne add a csüggedésnek magadtát;
Van nekéd még, van még annyi csillagod,
Hogy derítse augarvált homlokod.

Sok kinséd volt és sokat is vesztettél,
De van kinséd, mely többit ér ezernél;
És a kikké gyémánttáze ráfnylik,
Neved érte mind boldognak itél.

Drága kincs a szép szabadság, szép hazám!
S ez a tied hős erényed szent jogán;
Az időnek étkelen sok viharja,
Nem volt elég, hogy a sírba takarja.

S míg fiad nagy tettekre születnek,
Mig csak lesz egy szikra tüze lelkiüted;
Mig az ősek lelke él az egkekben,
S lesz istened, a ki rád tekintsen:

Ne félj hazám jöhétnak a viharok,
Azért lertünk, azért vagyunk magyarok,
Hogy életed, szabadságod fentartsuk,
Dicsőséged soha, soha ne hagyjuk.

Éródi Dániel

Az érzike szerelme.

Beszély.
Ira Tauber fölért.

XIII. folytatás.
V.

Egy képet láttam valamikor gyermekkoromban, mely rendkívüli módon érdekelt. Satyra akart az lenni az akkori idők politikai viszonyaira, de azt találtam, hogy sokkal több benne a komoly való, semmint satyrának lehetne venni.

A kép tárgya a halál körmenete, midőn az hivei, a számtalan betegségek és bajok kíséretében végig utazik egy beláthatlan rónán. Jobbról és balról holtak fekszenek, a száraz, kopár földből kőngöz terjeng, az egész felett forró légkör. A kép ezime: A bék e fejedelem.

Igazán, a minden szenvedélyeket megszüntető, minden ellentéteket kiegyenlítő, minden szenvedéstől szabadító, minden bíncset megtörő hatalom csak a halál.

Rabbi Jochanan lelkétől elhagyott teste ott feküdt a gyászravatalon és a ravatal lábánál a kiátkozott elűzött leány hullatá a fájdalom keserű könyeit. Es megfellekedett e perczen arról, hogy e most oly csendes halott út könyörület nélkül kitaszította házából és a remítő átkok legnehezebbéit, az atyai átkot adta neki utra — nem gondolt egybédre, mint hogy e mozdulatlan alak a halálban mosolygó ajkakkal neki apja volt s egykoron hön szeretete.

Es az ima, mely ajkáról folyt, a hő könyörgés hangján kérte ki a kegyelmes Istenégs elnézését azon lélek számára, mely míg a test hüvelyében lakott mit-

sem akart tudni róla, lányáról és az elhamarkodás egy rettenetes pillanatában oly tettet követett el, mely egy minden büntől ment élet ellensúlyozására bőven elégséges.

Csolálatos, hogy Genofeva lelke nem reskadt le a végtelen nagy teher sulya alatt, mely reánehézütt. — Egy napon mindazt vesztette el, mi életének érdeket adott.

Most jön a hön szeretetét férj temetéséről, hogy jelen lehessen az apa temetésén, kiről azt hiszi, hogy férjének gyilkosa.

Es lelkeben eltelve azon rettenetes tudattal, hogy egy szó ajkáról elégséges volna, hogy e tisztelgő, bámuló tömeg neki rohanjon a gyászravatalnak és e imáadás-szerű félelemmel tekintett elhunytat végig hurcolja az utcák sarán — e gondolattal lelkeben oda hajolt a halottnak és megtört hangon suttogta: „Apám, apám! miért hagyta a földön? Miért nem vittél magaddal, hogy az örök bíró előtt védteltek volna?“

Es ne hagyje senki, hogy e nő nem küzdött sokáig magával, míg a halott arcába nézhetett — oh! mily iszonyú erőlködésbe került neki azon elhatározás, hogy megjelenjenek apja temetésénél! Mint lázadt fel benne a forró keleti vér azon gondolatnál, hogy a többi knok terhehez még azon kint is viselje csendesen, menni a koporsó után, melyben az nyugszik, kiről hívé, hogy megfosztá őt mindentől, mi életének becses volt.

Es most az első tekintet után a tisztelget gerjesztő vonásokra, melyekre a halál egy méltósággal többit árasztott, minden más érzet megszünt azon egy-n kívül, hogy ki eütte fekszik az apja

A nagy udvar telve volt bámuló beszélgető csö-

H I R E K.

— *Kegyelet.* Felsőges uralkodónk születés napját a város fényvel ünnepelte meg; 10 órakor nagymise volt, melyen városunk országgyűlési képviselője nagyságos Latinovics Gábor kanonok ur ritka fényű segédlet mellett pontificált — a mise alatt a bajai derék és nagyobb pártolásra méltó dalárdra dícséretre méltó szabadosággal énekelt, a templom előtt pedig az összes helyben állomásozó katonaság teljes parádében állt. — Délután egy órakor díszbéd volt a vendégszeretetről méltán híres képviselőnkél, melyre a helybeli összes polgári és katonai hatóságok főbőbjei voltak hivatalosak.

— *A beiratások* az itthelyi főgymnasiumnál augusztus hó 28-án. a tanelőadások pedig szeptember 2-án kezdődnek.

— *Lökerti dől.* A szent Istvánnapi táncvigalom, mint minden évben úgy az idén is szépen sikerült; a nagyszámu és díszes társaság a legkedélyesebb hangulatban mulatott.

— *A mozgositás és moratoriumról* irt cikkünk szélesebb körben keltett figyelmet több vidéki lap egész terjedelemben közli a „Pesti Napló” pedig a következő kivonatott közöl belőle:

„— *Moratorium a mozgositottak javádra.* A mozgositás a vidéket roppant nagy árákat okoz, s számos családot teljes tönkretűntetés fenyeget. Sok száz család fentartójának 24 óra alatt távoznia kell, s üzletemberek, iparosok, vagy más olyan egyének, kiknek váltótartozásaik vannak, nem képesek az illető összegek fedezéséről hamarjában gondoskodni. Távozottakkal pedig megakad a kereset, megszűnik a jövedelem, s így a honn maradt feleség, vagy néha az elaggott szülő a fizetési határrnapon a kötelezettségnek aligha képes megfelelni. Az ebből bizton várható komoly válságok elhárítására a „Haja” című lap a moratorium szükségét hangoztatja. A moratorium a háboru tartamára a mozgositottaknak törvényes fizetési halasztást engedélyezze.” Adja Isten, hogy legyen valami belőle!

— *Felhívás. Hadseregünk, mely halának dől határára harcol már sok halottat, de még több sebesültet számít. Apa, féri, fitu ontja vért oda lenni, itt gyermek, feleség, szülőök siratják az elesetteket. Most pedig a mi kötelességünk testvéreink sebeit enyhíteni, és e szép cél bízditóit a helybeli főgymnasium két felsőbb osztályának több lelkes újját arra, hogy tetes dr. Margalits*

portokkal. A tömeg szívesen eljár nyelve itt bő nagyra talált megközelítési viszketegének kielégítésére.

A halott nagy méltósága, a tisztelet melyben életében állott, képezte az egyik rész beszélgetése tárgyát, a másik és kisebb részét pedig a sajtóság véletlen, mely egy napon két íly különböző egyént, mint a két elhunyt, foszott meg életétől.

És mintha csak a szél szárnyin kerekedett volna a hír, — senki sem sejtí, honnan támadt, de ama kisebb csoportban azt rebesgetik, hogy e két haláleset sokkal szorosabb összefüggés létezik, semmint a gyászolt család jónak látta kinyilvánítani.

Egyik megcsapta a másiknak és mielőtt még valaki fennhangon adott volna nézetének kitéjezt, már mindenki hívé, hogy a temetésnél még valami rendkívüli adja magát elő — nem lehet bizonyosan tudni, hogy mi, de bizonyosan valami rendkívüli!

A kinek szívében a gyászon, a legmélyebb fájdalom kívül semmi fájó érzet sem ébredt lelkeben az Mira volt. Le volt sujta a váratlan szerencsétlenség által, mely életében nagy változást volt előidézendő, de a fájdalom nagy tengerből nem hiányzott a vigasz cseppje sem. Ott látta Arjeh a tömegben.

Nem közeledett a ravatalhoz, mert miután a tömegben mindenki ismerte a viszonyt, melyben ő az elhunyt Rawhow állott s a módot, melyen tőle elszakadt, talán nem egy tekintete volna a szemébeől pergő őszinte fájdalomkönyűket, a tetetett érzélem kifolyásának. De Mira észrevette e magát elrejtetni akaró fájdalmat kézzel tudta, hogy ez ifju, kit apja oly irtalom nélküli kézzel sujtott, most nem e kegyetlen fájdalomra, hanem csak azon szeretetre gondolt, melylyel a megboldogult hajdanta iránta viselkedett.

Ede tanár ur elnöki vezetése alatt egyesüljenek és a következő felhívást tgyje közl: Honfiak és honleányok! Készítetek sebesült testvéreink vérző seibeire tépést, nyujtsatok tehetségetek szerint segélyt a szenvedőknek! A beces adományok szívesen fogadjatok az egyesület helyiségében t. Schöffler Salomon ur házában (régí tórdű-utca), és hírlapilag nyugtáztatok. — Kelt Baján, 1878. augusztus hóban. Elnöki megbízásból: Eruck Pál, egyesületi jegyző.

Az újváság gyűjtése a mozgositás folytán gyámol nélkül maradt családok segélyezésére: Dr. Margalits Ede 5 frt, Spitzer Károlyné 2 frt, Özv. Deutsch Mátýásné 2 frt, Schöffler Salomon 2 frt, Kohn Sámuelné 1 frt, Spitzer Mór 1 frt, Karlovics István 1 frt, Chalupa János 1 frt, Özv. Pásztoriné 1 frt, Nikolaus Janos 1 frt, Rothfeld Jakab 1 frt, Nyirati János 1 frt, H. J. Kohn Simon 1 frt, Schön József 1 frt, Zalenski Anna 1 frt, Hunyadi Antal 1 frt, Weidinger Netti 1 frt, Pollák Adolf 1 frt, Horváth József tanár 1 frt, Gschösser N. mérnök 1 frt, Weidinger Ignátz 1 frt, Friedmann Ottó 1 frt, Lerner Antal 50 kr, Viczthum Ágoston 50 kr, Birly Paulin 50 kr Gyöngyösi Mari 50 kr, Zwillinger Salomon 30 kr, Rosenberg G. 50 kr, Bilisitz N. 40 kr, Berendorfer Vilmos 20 kr, Özv. Gschösser dívatárusné 20 kr, N. N. 20 kr, Neuhaus Zsófi 1 forint, Tomcsányi József 20 kr.

— *Amerikaiás.* Észak-Amerikában sem igen lelkesednek az emberek az adófizetés dolgáért, Mississippi állam törvényhozása ezért az adófizetés teljesítésének könnyebítésére igen eredeti mentő gondolattal állt elő, azt határozta ugyanis el, hogy az adót „ira” is le lehet róni. Az államkormány t. i. a korszmárosok számára szelvénykönyveket ad ki, melyek beszerzésére s megvételére a korszmáros kötelezve van. Minden kimért pohár bor után a korszmáros az ivónak egy szelvényt ad át, melyet az állam 1 cent (mintegy 1 és háromnegyed kr) értékben vesz át, két pohár oly szelvényt jár ki az ivónak, mely 2 cent értékű stb. E szelvények az év végén az adóhivatalnok kezébe juttatnak, ki az összeget a kivett adóból leszámítja. É ki pl. napjában 10 pohárral megiszik, az az év végén 36 dollárnyit (mintegy 70 frtnyi adót „ivott le”. Mississippi bormérését most folyvást derék polgárok töltik meg. Ezek aztán igazán „a hazárdert” isznak.

— *Mulatságos.* Egy irni nem tudónak okmány alá kellett volna nevét aláírni. Minthogy

azonban nem tud írni, felvilágosítás után kezébe adták a tollat, hogy tegyen keresztet. Tett is aztán olyan formán, hogy tollas kezével keresztet vetett magára.

— *Furfangos gazember.* Az angol bírák tudvalevőleg itteltek rendezes egy kis erkölcsi prédikáció kisíretében szokták hozni. A bíró uraknak ebben már van ugyan gyakorlatuk, azonban gyakran mégis leföztenek. Így történt ez egy nem régt tartott törvényesbíki tárgyalás alkalmával is. Malacz-lopásról volt szó. A bíró a vádlothoz fordul. „Mit csinált ön a Dicksonné asszonytól lopott malaczca?” — Vádlott: „Megettem.” — Bíró: „S nem bántja lelkiismerete? Mit fog ön mondani, ha majdí tételnapján Dicksonné asszony-nal az örökké való bíró előtt fog állani és a jó isten számon kéri majdí őt? — Vádlott: „Bocsánat bíró ur! A malacz is ott lesz majdí.” — Bíró: „Bizonyára!” — Vádlott: „Nos, akkor azt mondom majdí Dicksonné asszonynak: Látja itt van az ön malacza; vegye vissza!”

— *Álarcos bál Londonban.* Waldegrare grófó a mult héten fényes álarcos bált rendezett. Képzelheti azonban bosszuságát, midőn azt kelle tapasztalni, hogy a meghívott társaság, különösen a férfiak unják magukat. Így Osborne ur például, ki egykor az angol másodház egyik legelőzesebb tagja volt, most egy másik lórdal a kertbe ment, hol egész komolyan foglalkozott Cyprussal. Csakhamar megtudták a nők, hogy Osborne a kertben van és pár percczel később egy fehér domino állta utját a politizálóknak, azt mondván Osbernenak, hogy ösmeri minden büneit. A politizálók néhány szokásos udvariassággal igyekeztek szabadulni a dominótól, de az nem sikerült, sőt ellenkezőleg a domino beszélgetésre kényszerítte az urakat. Osborne meg volt győződve, hogy valami ifju leányt sugalmaztak és nem akarták elhinni a dominónak, hogy férjes. Osborne azonban még akkor sem adott hitelt a dominónak, midőn az megmutatta jegygyűrűjét. A domino elmondott Osbernenak vagy 20 szerelmi kalandot, melyeknek Osborne volt a hőse. A lórd nyugodtan végig hallgatta a történeteket s midőn a domino bevégezte azt kérde: „Nem volna kedve a 21 ik kalandom hősnője lenni?” „Ah ön szemtelen!” és ezzel a domino eltűnt. Pár perc múlva a házi asszony kereste föl Osbernet és azt kérde tőle: „Mit mondott előbb a trónörökös nőnek?” „En egy dominóval beszéltem.” „Az a trónörökös nő volt ki azzal távozott, hogy máskor válaszzam

— És kit itt megltek, ragyogó csillagja volt a községek, kire ugyan egy bázsüszéggel tekintettek, mint a proféták bármelyikére.

Negyven év óta volt a község lelki atya, negyven óta a szegények gyámolója, a törvény szigorú ére és élete tárt könyv volt mindenki előtt.

És most temetésre napján egy gonosz kéz kiakarja tépni a tisztelet virágit ama nagy korszakból, melynek minden egyes levele egy-egy emberi sziv.

A düh és irtózat kiáltásai vegyűtek most fenyegető hangokkal.

A jelen voltak egy részét bocher csapat tevé. Ezek közül mindegyik utolsó csepp véret is ontotta volna az élő tanító szavára, és a megholt emléket gyálazó szavak hallatára irtózatoss volt haragjuk kitörése.

Vadul villogó tekintetek jártak a tömegben keresztüben forgott meg és a zord lármá, a nyugalman nyüzsgés tetőpontjára hágott.

Sokáig tartott a látma, sokáig hullamzott a tömeg, végre az öregek csillapító beszédjére ismét helyreállt a csend.

A raw ismét felállt a ravatal fejéhez és semmibe sem véve az előbbi megzaklatást, folytatni akarta megkezdett beszédét. De most ismét megköszönt a gunyos hang és az öreg r a w nagy rémületére a szépen fogalmazt beszédre megnt ki sem hallgatott: „Nem e megizstetést, de még a föld takaróját sem érdemli e vén gyilkos. A bitófa alatt neki illő helye temetkezésre.”

És az iszonyú düböhen elhallgatott sokaság közül kivált egy alak és bátran állt oda a ravatal elé, — szemben a rá bűnölő rawval, szemben a tőle visszardó

1) Samesz—közégsí szolga.

2) Chazon—kántor.

3) Adonai mi enosh—Istenem mi az ember, egy halotti ima bekezdése.

N Á N A Y L A J O S K Ö N Y V N Y O M D Á J A

(BAJÁN, BÓDOG-TÉR, SCHEIBNER-féle HÁZ)

elvállal mindennemű

önálló munkák, röpíratok, táblázatok, körlevelek, ískelési-, eljegyzési- és névjegyek, váltók és kötelevények, gyűszjelentések, falragaszok sat. izlésteljes és a legjutányosabb áron való elkészítését.

Továbbá ajánlja

dusan berendezett raktárát számlák-, szállítólevelek-, községi- és egyéb hivatalos nyomtatványokból, bíróságok, ügyvedek és községek számára.

Vidéki megrendelések a legpontosabban s legjutányosabban eszközölktenek.

Könyvnyomdám a legújabb betűkkel láttam el.

Előfizetéseket elfogad a

Előfizetési díj:

„BAJA” című közlönyre.	Egész évre	—	—	5	frt	—
	Fél évre	—	—	2	„	50 kr.
	Negyed évre	—	—	1	„	30 „

Fehér Miklós

egyedüli vezérigényőke

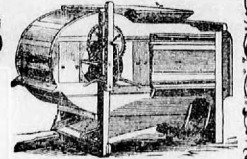
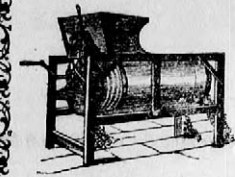
JOHN BACKER, B. KITTMER és ED. HUMPHRIES

világhírű és legnagyobb rosta gyárosoknak

ajánlja a t. cz. gazdaközönség figyelmébe.

JOHN BACKER és B. KITTMER

egyedül csak nála kapható

eredeti angol, legújabb javított s kítűnő szelelő osztályozó s üszögválasztó-rostáit. Ed. Humphrier (javított Cooch) minőségű gépeit 5 legelsőbb rendű francia gyárosoktól nevezetesen konkoly, vadborsó, búkköny, árpa és zab kiválasztására — Azon kívül más nemű legjelesebb gazdasági gépeit. — Iroda, kiállítási csarnok, raktár és javító műhely:

Bécsben, III. Pragerstrasse 13. Hotel Hungaria

(Ajánjegyzékek bérmentve)

Budapesten IX. üllő-ut 12 sz. „Köztelek”

Értesítés

Van szerencsém a t. közönségnek tudomására juttatni, hogy lakásom nagyobbodása folytán oly helyzetbe jutottam, miszerint növendékeket teljes ellátásra is elfogadok.

Bővebb értesítést nyerhetni aulirottól (Baján, Bárányuteza, posta ház mögött) folyó évi augusztus 25-től, mely időtől nyilvánossági joggal bíró intéztemben beiratások is eszközöltenek.

Nitschner Janka,

1-3 okl. tan. és intézetvezérő.

Géplő gépeket

szeg rendszerre közi munkaerőre, 1-4 vonó marha erőre is, tisztító szerkezettel ellátott legjobb kiállítással, könnyű járattal és nagy munka képességgel a legjutányosabb áron.

Megbizható igényők kerestetnek, ismét előlőknek magas jutalék. Megbizások czíme:

Ph. Mayfarth et Comp. Maschinen fabrik Frank-

furt a Main.

14-16

Ajánljuk

Elsinger M. J. és fiai

Bécs, Neubau, Zöllergasse 2

csász. kir. hadügyminiszerium, 6. féléves hadügytanácsos és számos jótékony intézet sat. szállító esasz, királyi szabhadalmazott gyárának legjobbj és legjutányosabbnál több

eső köpönyeit, kocsiakaró porvált, ágyhálókat, sátorkalméit.

Az

országos köznevelési egyesület

budapesti nyilvános főgymnasiauma-, főreáliskolája, és nevelőintézetében

a jövő tanév szeptember hó 7-én veszi kezdetét, melyre a beiratások augusztushó 17-től szeptember 5-ig délelőt és délutáni órákban történnek.

Ez intézet célja az, hogy a jómódu családok gyermekeire nézve lehetővé váljék a házi nevelést egyesíteni a nyilvános oktatással s az ifjúságot alapos képzés által keresztülvizetni a középtanulók nyozé osztályán s felkészítenek előkészíteni a magasabb tanulmányok megszerzésére - melyeket a legelső tanintézet, az egyetem nyújt.

Az intézet újonnan szervezett tanári kara országosan ismert jeles tanfőrhakkól áll, kiknek nevei megjelölik a nevelési irányt s biztosítékok nyújtanak az intézetben uralkodó szellemről. Tanügyi igazgató: dr. Karoly György Hugó; tanárók: Barnayovszky Ignác, dr. Cherven Flóris, dr. Corzán-Avendano Gábor, Harrach József, Kópesdy Sándor, Krisz Ferencz, Névay László, Novák Lajos, Szavkay Lajos, dr. Szinyei József stb.

Tanesszközainkhez tartoznak a gazdagon berendezett természettudományi és természetrajzi gyűjtemények, valamint a kiváló figyelemmel összeállított könyvtár, mely magában foglalja az ifjak szellemi erejét meg nem haladó minden jelesebb terméket a nemzeti és világirodalomnak.

Sulyt fektetünk arra, hogy az intézet növendékei a német, francia, angol és olasz nyelvekben is alapos oktatást nyerhessenek, s e nyelvek bármelyikét elsajátíthassák.

A tornaszat, tánc, zene, vívás, úszás és lovaglás külön mesterek által tanítatik.

Az intézet növendékei lehetnek: 1. belkők, kiket a t. szülők vagy gyámok egész ellátásra adnak az

intézetbe; 2. félkötösök, kik, hogy otthon nélkülölhessenek a házi nevelőt, egész nap az intézetben maradnak a rendes felügyelet alatt, s ebédell és uszonával is ellátottnak; 3. bejárók, kik a rendes tanórákon az oktatásban részeseülnek.

Megjegyezzük, hogy az előkészítő osztályra kisebb növendékek is fölvetelnek, kik előképzést nyernek a gymnasiumi vagy reáliskolai osztályokba való fölvetelre.

Gondoskodtunk, hogy az intézet újonnan berendezett helyisege (váci-körut 54. sz., I. emelet) a testi és szellemi nevelés mindon igényének megfelelő legyen; tágas, díszes tanteremk, nappali s hálószobák a szükséges kényelem eszközeivel teljesen ellátottak látva s az intézetnek saját rendelő orvosa van.

Ama bizalom, melylyel a t. szülők és gyámok intézetünket rövid háromévi fennállása alatt megtisztelték, emeli önzertünket, s arra ösztönöz, hogy a nevelés és oktatásügy emelésén kétszeresen fáradozzunk és midőn ezt nyíltan valljuk, ajánljuk a t. szülők és gyámok figyelmébe intézetünket.

Teljes programmal egyszerű levélbeli megkeresésre az intézet igazgatója szolgál, kivel a szünnapok alatt előlegesen értekezhetni az intézeti helyisegben, és pedig augusztus 4-ig az eddigi helyisegben (a nemzeti színház palotájában), augusztus 4-től pedig az új helyisegben (váci-körut 54. sz., I. emelet).

László Mihály,

az „Országos köznevelési egyesület” nyilvános középiskolájának és nevelőintézetének igazgatója.

Nyomtatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján.